

खण्ड: ६

सङ्ख्या:४

मिति: २०७९।११।२६

महाभारत गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ६

सङ्ख्या: ४

मिति: २०७९।११।२६

भाग-२
महाभारत गाउँपालिका

महाभारत गाउँपालिकाको उपभोक्ता समिति दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना:

गाउँपालिकाबाट कार्यान्वयन गरिने सार्वजनिक निर्माणसँग सम्बन्धित आयोजना/परियोजना / योजना / कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रक्रियालाई व्यवस्थित बनाउनको लागि उपभोक्ता समितिहरूको दर्ता, नवीकरण, नियमन एवं खारेजी सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको

अधिकार प्रयोग गरी महाभारत गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिकाले देहाय वमोजिमको कार्यविधि स्वीकृत गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम उपभोक्ता समिति दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ रहनेछ ।

(२) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

परिभाषा: विषय र प्रसंगले अन्यथा अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) “अध्यक्ष” भन्नाले उपभोक्ता समितिको अध्यक्षलाई जनाउनेछ ।

(ख) “योजना” भन्नाले गाउँपालिका मातहत वा सो अन्तर्गतको पूर्ण वा आंशिक लागत साझेदारीमा

सबलत

आयोजना/परियोजना/योजना/कार्यक्रमलाई

जनाउनेछ ।

- (ग) "उपभोक्ता" भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने क्षेत्रभिन्नका व्यक्तिलाई जनाउनेछ ।
- (घ)"उपभोक्ता समिति" भन्नाले आयोजनाको निर्माण सञ्चालन व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि उपभोक्ता मध्येबाट गठन गरेको समितिलाई बनाउनेछ ।
- (ङ) "गाउँपालिका" भन्नाले महाभारत गाउँपालिकालाई जनाउनेछ ।
- (च) "ठूला मेशिनरी तथा उपकरण" भन्नाले ठूला मेशिनरी उपकरणहरु जस्तै- बुलडोजर एक्साभेटर जस्ता श्रममूलक प्रविधिलाई विस्थापन गर्ने खालका उपकरणलाई जनाउनेछ ।
- (छ) "सम्झौता" भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन एवम् मर्मत सम्भार गर्नको लागि कार्यालय र उपभोक्ता समितिबीच भएको लिखित करारनामा वा कबुलियतनामालाई जनाउनेछ ।

(ज) "दर्ता अधिकारी" भन्नाले वडा सचिवलाई जनाउनेछ । सो शब्दले गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा संघ संस्था दर्ता गर्ने अधिकृत समेतलाई जनाउँनेछ ।

३. उपभोक्ता समिति दर्ता गर्नुपर्ने : (१) प्रचलित कानून बमोजिम गाउँपालिकास्तरीय आयोजनाको लागि गठन भएका उपभोक्ता समितिको दर्ता गाउँपालिकामा र वडास्तरीय आयोजनाको लागि गठन भएका उपभोक्ता समितिको सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गर्न देहाय बमोजिमका कागजपत्र संलग्न गरी अनुसूची -१ बमोजिमको ढाँचामा दर्ताको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(क) दर्ता गर्ने विषयमा आमभेलाले अधिकार प्रत्यायोजन गरेको निर्णय,

(ख) उपभोक्ता समिति सम्बन्धी आमभेलाको निर्णय र सो को एक प्रति फोटो,

- (ग) कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूको नागरिकताको प्रतिलिपी,
- (घ) अनुसूची- ४ बमोजिमको ढाँचामा दुई प्रति विधान ।
- (२) माथि उल्लेखित कागजातहरूको आवश्यक जाँचबुझ गरी अधिकारीले सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई अनुसूची- २ बमोजिमको ढाँचामा दर्ता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनेछ ।
४. दर्ता नम्बर उपलब्ध गराउनुपर्ने: दर्ता अधिकारीले आफ्नो कार्यालयमा दर्ता भएका उपभोक्ता समितिलाई दर्ता नम्बर प्रमाणपत्रमा खुलाउनु पर्नेछ ।
५. दर्ता नभई योजना सम्झौता नहुने: कार्यविधिको दफा (३) बमोजिम दर्ता नभएका उपभोक्ता समितिसँग गाउँकार्यपालिका वा वडा कार्यालयले योजना सम्झौता गर्ने छैन ।

६. उपभोक्ता समिति नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) सार्वजनिक निर्माणको लागि गठन भएको उपभोक्ता समिति प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको वा सूचीकरण भएको अवस्थामा निरन्तर रहिरहनेछन् । यस्ता समितिहरू वार्षिक रूपमा नवीकरण गरेको आधारमा आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न रहनेछन् । नवीकरण गर्नको लागि सम्बन्धित उपभोक्ताहरूको आमभेला गराई उपभोक्ता समितिलाई निरन्तरता दिने निर्णय भएको हुनुपर्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिलाई निरन्तरता दिने वा नदिने विषयमा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको सामान्यतया प्रथम त्रैमासिक भित्र निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

७. उपभोक्ता समितिको सूचीकरण गर्ने: दर्ता

अधिकारीले आफ्नो कार्यालयमा दर्ता हुन आएका उपभोक्ता समितिहरूको लगत अनुसूची - ३ को ढाँचामा राख्नुपर्नेछ ।

८. उपभोक्ता समितिको अनुगमन नियमन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) गाउँपालिकाले नियमानुसार दर्ता भएका उपभोक्ता समितिको अनुगमन नियमन गर्न सक्नेछ ।

(२) अनुगमन गर्ने क्रममा प्रचलित कानूनको बर्खिलाप हुनेगरी कुनै कार्य गरेको पाईएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यस्तो समितिलाई सचेत गराउने वा दर्ता खारेजी वा दुवै कारवाहीको लागि आदेश दिन सक्नेछ ।

९. अन्य संस्थाबाट समेत कार्य गराउन सकिने: (१) यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्यहरु सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, सामुदायिक स्तरका सहकारी संस्थाहरु, जल उपभोक्ता संस्था, आमा समुह, कृषक समूह लगायतका कानून बमोजिम दर्ता भएका अन्य सामुदायिक संघ संस्था वा समितिहरु जस्तासंस्थाहरुलाई आफ्नो विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित आयोजनामा स्थानीय उपभोक्ताहरुको आमभेलाबाट

निर्णय भई आएमा यस कार्यविधि बमोजिम कार्य गराउन सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्थामा छुट्टै उपभोक्ता समिति दर्ता गर्नुपर्ने छैन ।

१०. जिम्मेवारी र अभिलेख हस्तान्तरण: (१)

उपभोक्ता समिति पुनर्गठन हुँदाको अवस्थामा आर्थिक कारोवारको विवरण माइन्सुट लगायतका अभिलेख पुनर्गठित समितिलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ । आयोजना सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निर्माणसंग सम्बन्धित कागजात गाउँपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

११. उपभोक्ता समितिको एकिकृत लगत राखिने: दर्ता भएका उपभोक्ता समितिको एकिकृत लगत गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा राखिनेछ ।

१२. कार्यविधिमा संशोधन: यस कार्यविधिमा गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१३. बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने: यस कार्यविधिमा उल्लेखित मापदण्डको कुनै प्रावधानको कार्यान्वयनमा द्विविधा उत्पन्न भई कार्यान्वयनमा बाधा आइपरेमा गाउँपालिकाले बाधा अड्काउ फुकाउ गर्न सक्नेछ ।

१४. बचाउ र लागु हुने: (१) यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुरा यसै कार्यविधि अनुसार र उल्लेख नभएका कुराहरू प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।

यस कार्यविधिमा उल्लेखित कुनै कुरा सङ्घीय र प्रादेशिक कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

अनुसूची-१

दफा ३ संग सम्बन्धित

मिति -

श्रीमान् दर्ता अधिकारीज्यू

महाभारत गाउँपालिका / नं वडा कार्यालय

विषय - उपभोक्ता समिति दर्ता गरी पाउँ ।

प्रस्तुत विषयमा महाभारत गाउँपालिकाको आ.व. का लागि स्वीकृत .....योजना कार्यान्वयनको लागि मिति..... ..मा उपभोक्ता समिति गठन गर्ने निर्णय भएकोले नियमानुसार उपभोक्ता समिति दर्ताको लागि देहायका कागजात सहित यो निवेदन पेश गरेको छु ।

उपभोक्ता समितिको नाम-

ठेगाना-

अध्यक्षको नाम -

अध्यक्षको सम्पर्क नं

संलग्न कागजातहरू-

१. दर्ता गर्ने विषयमा अधिकार प्रत्यायोजन गरेको निर्णय,

२. आमभेलाको निर्णय र आम भेलाको एक प्रति फोटो,
३. कार्यसमितिका पदाधिकारीहरुको नागरिकताको प्रतिलिपी,
४. अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा दुई प्रति विधान
५. सस्था दर्ताका लागि पेश गरिएको निवेदन

(अनुसूची- २,दफा ३ संग सम्बन्धित)

महाभारत गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
देवीटार, काभ्रे

उपभोक्ता समिति दर्ता प्रमाणपत्र

दर्ता नं.

मिति:

यस गाउँपालिकाको वडा नं ..... टोल ..... मा
.....

निर्माण कार्य गर्नको लागि मिति .....मा सम्बन्धित
उपभोक्ताहरूको आमभेलाबाट उपभोक्ता समिति गठन गर्ने
निर्णय सहित दर्ताको लागि निवेदन प्राप्त भएको हुँदा यस
कार्यालयको मिति.....को
निर्णयानुसार..... उपभोक्ता
समिति दर्ता गरी यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ ।

.....

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची- ३

दफा ७ सँग सम्बन्धित

उपभोक्ता समितिको सूचीकरण दर्ता किताव

क्र.स.	आयोजनाको	आयोजनाले	समितिको	उपभोक्ता	उपभोक्ता	कैफियत
--------	----------	----------	---------	----------	----------	--------

खण्ड: ६

सङ्ख्या:४

मिति: २०७९।११।२६

	नाम र ठेगाना	समेट्ने क्षेत्र	नाम	समिति गठन	समितिको पदाधिकारीहरुको नाम	

आज्ञाले
हरि सिंह विष्ट
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत